

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİ
.../.../2011

Sayı : B.09.0.SGB.0.21.00.610/ 2999
Konu : Mersin Milletvekili
Ali Rıza ÖZTÜRK'ün
Yazılı Soru Önergesi.

21 Ekim 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.10.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-21536 sayılı yazısı

Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK'ün, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu, T.B.M.M.
7/209 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
T.B.M.M. 7/209 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Yazılı basın organlarında yer alan habere göre; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, Türkiye genelindeki binden fazla 'doğal sit' alanı için şoke eden bir karar aldığı; Bakanlığın kararnamesi ile cumhuriyetin kuruluşundan bu yana doğal sit kararlarının yeniden incelenmesinin yolu açıldığı; sit alanları hakkında tek yetkili olan 'koruma kurulu' üyelerinin görevlerinin de sona erdiği yer almaktadır.

Ayrıca haberde; Sit alanları ile ilgili her türlü bilgi ve belgenin, 6 ay içinde bakanlığa gönderileceği; Bakanlık, uzmanlardan oluşturacağı komisyon aracılığıyla tek tek inceledikten son daha önce verilmiş sit statülerinin devam edip etmeyeceğine karar vereceği, bilgisi yer almıştır.

Bu çerçevede;

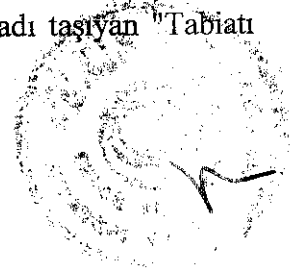
1-Cumhuriyet tarihinden bugüne kadar belirlenmiş olan doğal sit kararlarının yeniden incelenmesi ve sit alanlarında tek yetkili olan "Koruma Bölge Kurulu" üyelerinin üyeliklerine son verilmesinin gerekçeleri nelerdir?

2-Koruma Bölge Kurulları tarafından belirlenmiş, 1000'in üzerindeki 1. Derecede doğal sit alanının yeniden değerlendirilmesi tahminen ne kadar sürecektir?

3-Bakanlığınız bünyesinde oluşturulacak olan "Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu"nda yer alacak uzmanlar hangi kurumlardan hangi yeterliliklere göre seçilip, görevlendirilecektir?

4-TBMM 23. Dönem yasama yılı içerisinde Çevre Komisyonu tarafından çalışmaları tamamlanan ve Genel Kurula sevk edilen Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı içerisinde "Ulusal Tabiatı Koruma Kurulu" tanımlanmıştır. Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığınız bünyesinde oluşturulacak olan "Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu" nun oluşturulması sonucunda "Ulusal Tabiatı Koruma Kurulu" ortadan kaldırılacak mıdır?

5-Orman ve Su İşleri Bakanlığı bünyesinde "Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü" mevcut iken, Bakanlığınız bünyesinde hemen hemen aynı adı taşıyan "Tabiatı Koruma Genel Müdürlüğü'nün kurulmasının gerekçeleri nelerdir?

CEVAPLAR:

1- 2863 sayılı Kanun ile mülga Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurullarının görev ve yetkileri tanımlanmıştır. Koruma kurullarının Kanunla tanımlanan görev ve yetkilerinin nasıl kullanılacağı ve değişik konularda nasıl karar alacakları Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu İlke Kararları ile belirlenmiştir. 728 sayılı ilke kararıyla doğal sit alanlarının derecelendirilmesi öngörülmüş ve hangi özellikteki alanların kaçınıcı derece doğal sit alanı olarak tanımlanabileceği karar altına alınmıştır.

Bünyesinde mimar, hukukçu, şehir plancısı, arkeolog ve sanat tarihçisi bulunan Bölge Koruma Kurulları tarafından adı geçen ilke kararı uyarınca uzmanlık alanları dışında doğal sit alanları ve dereceleri belirlenmekte iken yapılan değişikliklerle doğal sit alanlarının tespit ve değerlendirmelerinin alanlarında uzmanlaşmış bölge komisyon üyeleri tarafından yürütülmesi amaçlanmıştır.

Ülkemizdeki önemli doğal alanlar 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirtilen doğal sit statülerinin dışında farklı Kanunlar uyarınca da değerlendirilmekte ve farklı koruma statüleriyle korunmaktadır. Bu durumda bazen tek bir alana birkaç koruma statüsü verilebilmektedir. Bu koruma statülerinin bir kısmı ulusal mevzuatımıza göre ilan edilirken, bir kısmı da uluslararası sözleşmelere dayanarak oluşturulmuştur. Tek bir alanı birden çok koruma statüsüyle korumak kamu hizmetlerinin yürütülmesinde büyük zorluklara ve zaman kaybına neden olmaktadır. Bir alana birden fazla koruma statüsü verilmesi etkin korumanın yapılmasını engelleyeceği gibi kurumlar arası yetki karmaşasını da beraberinde getirecektir. Aynı zamanda hızlı ve etkin karar alınamaması sebebiyle bu alanlarda telafisi mümkün olmayan sorunlar da yaşanmaktadır. Bu durum koruma adına alanın yok olma riskini doğurmaktadır.

2- 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 6 ncı maddesinde yer alan hükümler uyarınca, Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri tarafından ellerinde bulunan doğal sit alanları ve bunlarla ilgili dosyaların sayısının ve niteliğinin belirlenerek Bakanlığımıza devrinin yapılmasını takiben yeniden değerlendirme süreci başlatılacak ve en kısa sürede bitirilecektir.

3-Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu üyeleri ilgili mevzuat uyarınca Bakanlığımızca belirlenmiş olup, Komisyon faaliyetlerine başlamış bulunmaktadır. Merkez Komisyonu üyeleri ve bağlı bulundukları kurumlar aşağıda belirtilmektedir:

Çevre Şehircilik Bakanlığı Bakanlık Müsteşar Yardımcısı
Çevre Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdür V.
Çevre Şehircilik Bakanlığı Hukuk Müşavirliği (Hukukçu)
Çevre Şehircilik Bakanlığı Mekânsala Planlama Genel Müdürlüğü(Şehir Plancısı)
Çevre Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü (Peyzaj Mimarı)
Çevre Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü(Mimar)
Çevre Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü(Çevre Mühendisi)
Çevre Şehircilik Bakanlığı ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü(Orman Mühendisi)
Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi(Biyolog)
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü(Ziraat Mühendisi)
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü (Su Ürünleri Mühendisi)
Başbakanlık Afet Acil Durum Yönetim Başkanlığı (Jeofizik Mühendisi)
Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü(Arkeolog)
İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü(İnşaat Mühendisi)

4-Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan ve faaliyetlerine başlayan Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından yeniden gözden geçirilmekte ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla birlikte taslak metin üzerinde çalışılmaktadır.

5-Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesinde Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü var iken Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı da aynı Bakanlığın bağlı kuruluşu idi, dolayısı ile anılan Genel Müdürlük mevcut iken Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı da faaliyetlerine bağlı kuruluş olarak devam ediyor idi.

61. Hükümet döneminde Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlandı ve faaliyetlerine bu Bakanlığın bağlı kuruluşu olarak bir müddet daha devam etti. Ancak 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığının teşkilatı kaldırılmış, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda yapılan değişiklik ile de Tabiat Varlıklarına ilişkin olarak bu Kanunda yer alan tabiat varlıklarına ilişkin görev ve yetkileri kullanmak ve kaldırılan Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca yürütülmekte olan görevleri yapmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü adı altında yeni bir hizmet birimi kurulmuştur.

